

Voetbalvereniging FC Burgum wint 'Sportaccommodatie van het Jaar 2021' verkiezing

EEN PLEK VOOR ALLE INWONERS UIT HET DORP

DOOR SANNE BODE (NOC*NSF) FOTO'S: GERARD VAN BEEK FOTOGRAFIE

De Friese voetbalvereniging FC Burgum won op 22 april de 'Sportaccommodatie van het Jaar' verkiezing, die dit jaar voor de tweede keer werd georganiseerd. Hun sportcomplex, 'Nije Westermar', werd door de vakjury uitgeroepen tot meest duurzame sportaccommodatie van 2021. Niet alleen vanwege de duurzaamheid, maar vooral vanwege het sociale karakter.

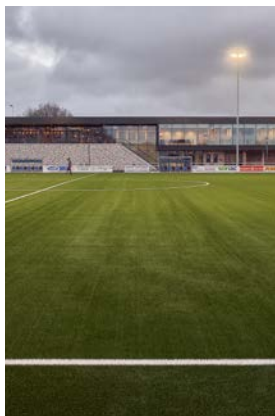
In oktober 2020 werd in het Friese Burgum, waar zo'n tienduizend mensen wonen, het sportcomplex 'Nije Westermar' in gebruik genomen. Sindsdien maken meerdere sportclubs en organisaties gebruik van de duurzame sportaccommodatie. In het gebouw is een fysiotherapiepraktijk gehuisvest. Op het terrein is ook een buitenschoolse opvang en de kinderen van het naastgelegen

asielzoekerscentrum sporten op de kunstgrasvelden. De centrale plek in het complex is de 'Hûskeamer' waar niet alleen sporters een drankje na de training drinken, maar alle inwoners van het dorp Burgum welkom zijn. "Op die manier komen hier mensen over de vloer, die anders nooit in een sportomgeving komen", vertelt projectleider Jaap van Bruggen.

BURGERINITIATIEF

Vanuit de voetbalclub FC Burgum en een burgerinitiatief uit de gemeente Burgum bestonden al langer plannen om de oude sporthal te renoveren. Een groep van zeven mensen, waarin ieder zijn eigen rol had, zette zich in voor een toekomstbestendig sportcomplex. "De gemeente voert een actief beleid ten aanzien van het burgerinitiatief. Dat betekent dat het beleid niet alleen door ambtenaren wordt opgesteld, maar dat ook de burgers invloed hebben", vertelt Van Bruggen. Het plan kreeg een andere wending doordat in 2017 een grote brand het complex compleet in de as legde. Hierdoor kwam alles in een versnelling, vertelt Nynke Sibma, een van de initiatiefnemers van het burgerinitiatief. "Voor nieuwbouw was een veel groter plan nodig. We zijn gaan inventariseren bij de gebruikers van de oude sporthal en vroegen wat zij willen terugzien in het nieuwe complex. Daaruit kwam een ambitieus rapport, dat we aan de gemeente hebben overhandigd." Het rapport bevatte alle gebruikerswensen, maar er waren geen rekensommen vermeld.

“DOOR DE ENERGIEBESPARENDE MAATREGELEN IS DE ENERGIEREKENING NUL EURO TERWIJL DAT EERST 30.000 EURO PER JAAR WAS”

PROJECTLEIDER JAAP VAN BRUGGEN

OOK DE OMGEVING TELT BIJ VERKIEZING

Dit jaar werd de verkiezing van Sportaccommodatie van het Jaar voor de tweede keer georganiseerd in samenwerking met het Kenniscentrum Sport en Bewegen en de Vakbeurs Sportaccommodaties. Sportverenigingen die stappen maken op het gebied van duurzaamheid, konden zich inschrijven om kans te maken op deze titel. Het accent van de jury lag dit jaar niet alleen op de sportaccommodatie, maar ook op hoe de clubs hun omgeving daarbij betrekken. Jurylid Selina Roskam, kennismakelaar RVO, zegt hierover: "Daarmee bedoelen we niet alleen de fysieke omgeving, maar ook de sociale omgeving zoals het betrekken van buurtbewoners en het inspireren van de eigen leden."

"Het werd al snel duidelijk dat nieuwbouw een stuk meer zou gaan kosten. Het plan sloot op tien miljoen euro, wat voor een dorp als Burgum heel veel is", zegt Van Bruggen. Dankzij ieders maximale inzet en omdat het vanuit een burgerinitiatief was ontstaan, was het draagvlak groot. Met als gevolg dat bijna alle wensen uit het rapport zijn ingewilligd. "Dat hadden we nooit verwacht. Maar als je dan toch kiest voor nieuwbouw, dan kun je het maar beter gelijk goed doen", vult Sibma aan. Het delen van de voorziening zorgde ervoor dat ook andere wensen werden vervuld. Dankzij het burgerinitiatief zijn er fiets- en wandelpaden op de accommodatie aangelegd zodat het geheel een natuurlijke uitstraling krijgt. "Het gebouw is echt onderdeel van de omgeving. Vroeger ging je naar een sportcomplex omdat je bijvoorbeeld op voetbal zat. Maar ook als je geen sporter bent, kun je hier doorheen lopen of fietsen. Er is geen drempel meer", aldus Sibma.

DE HÛSKEAMER

Dankzij het burgerinitiatief groeide de wens voor een centrale ontmoetingsplek in het sportcomplex. Gaandeweg kom je erachter dat iedereen hetzelfde doel heeft, legt Sibma uit. "Je wilt allemaal sporten, gezelligheid en goede voorzieningen. Je zit veel dichterbij elkaar wat betreft je wensen dan van tevoren was gedacht. Dat gaf ook het vertrouwen om er een concept van te maken: de Hûskeamer, waar iedereen welkom is." Van Bruggen ziet de Hûskeamer als voorbeeld van de deeleconomie. "Honderden voetbalclubs gebruiken hun sportkantine nog altijd alleen als voetbalkantine. Dat is zó zonde." Het delen van een kantine is volgens hem een win-win situatie op meerdere fronten. "Het gaat niet alleen om de financiën, het is ook sociaal en gericht op de toekomst." Daarvoor was wel enige aanloop nodig. Vooral de kleine verenigingen wilden niet worden opgeslokt door een grote

“DOOR DE HÛSKEAMER KOMEN HIER MENSEN OVER DE VLOER, DIE ANDERS NOOIT IN EEN SPORTOMGEVING KOMEN”

PROJECTLEIDER JAAP VAN BRUGGEN

voetbalvereniging, zegt Sibma. “We hebben veel bijeenkomsten gehad waardoor het draagvlak en enthousiasme groter werden. Mensen zagen toch de pluspunten, zoals dat je samen een kantine deelt. Want als die keuze er niet was, dan hadden ze helemaal geen kantine gehad.”

Dat ze in Friesland de Hûskeamer hebben gerealiseerd, is volgens Van Bruggen goed uit te leggen. “Nergens in Nederland zijn er zoveel verenigingen als hier. Er zijn veel kleine dorpen, die wel moeten samenwerken om bepaalde voorzieningen overeind te houden. In grotere dorpen zoals Burgum is dat minder vanzelfsprekend en zijn er meer aparte voorzieningen. Maar juist als je samenwerkt, kun je verbindingen maken. Het bijzondere is dat

in een groter dorp als Burgum toch die verbinding is gelegd.” Vanwege corona wordt de Hûskeamer nu nog zeer beperkt gebruikt, maar de komende tijd gaan Sibma en Van Bruggen met diverse instanties in gesprek over hoe ze in de toekomst in de Hûskeamer willen participeren.

DUURZAME ELEMENTEN

Naast het sociale karakter van de Nije Westermar bevat het complex allerlei duurzame elementen, zoals waterbesparende douches, zonneboilers, gevelstenen van restpartijen en ruim zeshonderd zonnepanelen op het dak. Je kunt niet meer op een niet-duurzame manier bouwen, maar je kunt de lat zelf wel hoger leggen, stelt Van

Bruggen. “Dat zit ook in het beleid en in de ambitie van onze gemeente, die zoveel mogelijk circulair wil bouwen. En als voetbalclub wilden we zo laag mogelijke exploitatielasten. Die twee dingen zijn nu gecombineerd: door de energiebesparende maatregelen is de energierekening nul euro terwijl dat eerst 30.000 euro per jaar was. We zijn omlaag gegaan in onze kosten, terwijl er een nieuw complex is gebouwd.”

Sportclubs die willen verduurzamen schieten vaak te snel in de uitvoerreflex, constateert Van Bruggen. Zijn advies is daarom: “Denk eerst goed na en maak een analyse van de situatie. Want daarin zit de oplossing en dan weet je waar de kansen liggen. In ons geval was de analyse vormgegeven in het ambitiedocument van het burgerinitiatief. Dat gaf direct draagvlak voor de gemeenteraad, leden van de betrokken verenigingen, voetbalclubs en subsidieverstrekkingen. Die kijken namelijk altijd naar het draagvlak als bepaalde maatregelen worden toegepast. Die paar extra zonnepanelen op het dak zijn aardig, maar het effect van iets is vele malen belangrijker. Maak als sportclub daarom eerst een goede analyse voordat je overgaat op de uitvoering.”